

Natuurtoets

**Aanleg 150kV-kabelverbinding Zaltbommel-
Zuilichem, toetsing Wet natuurbescherming en
NNN**

projectnummer 459613
definitief revisie 02
29 april 2021

Natuurtoets

Aanleg 150kV-kabelverbinding Zaltbommel-Zuilichem, toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 459613

definitief revisie 02
29 april 2021

Auteurs

A.H.P. Martinus
L.J.G. Koks

Opdrachtgever

Alliander
Utrechtseweg 68
6812 AH Arnhem

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

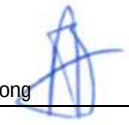

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
29-04-2021

beschrijving revisie 02
definitief

gecontroleerd
L. de Jong - van Twisk

vrijgave
A. de Jong

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	2
1.3	Doel en onderzoeksvragen	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Soortbescherming	4
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Provinciale gebiedenbescherming	6
2.3.3	Groene Ontwikkelingszone	7
2.3.4	Bescherming van houtopstanden	7
3	Methodiek	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Bureauonderzoek	8
3.3	Terreinbezoek	9
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
4	Resultaten	10
4.1	Gebiedsbeschrijving	10
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	12
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	13
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	15
4.3	Beschermde gebieden	15
4.3.1	Natura 2000-gebieden	15
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	17
4.3.3	Overige beleidsmatig aangeduide gebieden met natuurwaarden	20
5	Boominventarisatie	21
5.1	Inleiding	21
5.2	Locatie Middelsteeg	21
5.3	Locatie station Zaltbommel	22
6	Toetsing	24
6.1	Effectbepaling plan	24
6.2	Toetsing effect op beschermde soorten	24
6.2.1	Vogels	24
6.2.1.1	Nestinspecties	26
6.2.2	Zoogdieren	29
6.2.3	Amfibieën en vissen	29

6.3	Effecten op beschermde gebieden	30
6.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	30
6.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	30
6.3.3	Effecten op beschermde houtopstanden	30

7	Bronnen	32
----------	----------------	-----------

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Bijlage 2 Locaties potentieel jaarrond beschermde nesten

Conclusies en advies

Reddyn B.V. is voornemens om, in opdracht van Liander, tussen de stations Zaltbommel en Zuilichem een 150kV-kabelverbinding aan te leggen en om werkzaamheden uit te voeren op de stations Zaltbommel en Zuilichem. De werkzaamheden met betrekking tot het station Zaltbommel worden getoetst in een aparte rapportage (Antea Group, 2020b). Daarnaast is het voornemen om het station Zuilichem uit te breiden, welke ook in een aparte rapportage is getoetst (Antea Group, 2020a). Deze ontwikkeling is echter niet toegestaan binnen het bestemmingsplan Buitengebied Zaltbommel (vastgesteld d.d. 17 september 2014) en het bestemmingsplan buitengebied Maasdriel herziening 2016. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied en de directe omgeving is NNN-gebied aanwezig. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN geen sprake, aangezien het tracé ter plaatse van het NNN door middel van een HDD boring onder het NNN-gebied wordt aangelegd. Het Natura 2000-gebied Rijntakken ligt binnen een straal van 3 km van het tracé. Verder ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken op circa 800 m afstand van het tracé. Effecten van verzuring en vermeting als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. De effectbepaling van stikstofdepositie dient plaats te vinden op basis van een berekening met behulp van Aeries Calculator. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee	Ja
Effecten?	Mogelijk (stikstof)	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	AERius berekening	N.v.t.
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden langs het tracé:

- *Vogels (JRB) – ooievaar en soort onbekend (nesten waargenomen);*
- *Amfibieën;*
- *Algemene broedvogels (mogelijk nestplaatsen).*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Is het plan uitvoerbaar?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (JRB)	Ja; het ooievaarsnest op onderstation Zaltbommel vormt op basis van inventarisatie in 2020 een jaarrond beschermd nest. Nesten waargenomen in de aanwezige houtopstanden zijn, zoals in 2020 en 2021 gebleken, niet in gebruik door een soort met jaarrond beschermd nest	Ja; <i>(op basis van het uitgangspunt dat er sprake is van jaarrond beschermde nesten en de werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen). Het ooievaarsnest is opgenomen in een ontheffingsprocedure</i>	Ja; <i>Ontheffingsprocedure loopt</i>	Ja
Algemene broedvogels	Ja (geschikt broedbiotoop aanwezig langs het tracé en verschillende nesten waargenomen)	Ja <i>(indien werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen)</i>	<i>Nee, mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt of mitigerende maatregelen genomen worden.</i>	Ja
Zoogdieren (bunzing, wezel)	Mogelijk (in de houtopstanden ten zuiden van de Middelsteeg)	<i>Mogelijk</i>	<i>Nee, mits mitigerende maatregelen genomen worden.</i>	Ja
Amfibieën	Mogelijk	<i>Mogelijk</i>	<i>Nee, mits mitigerende maatregelen genomen worden.</i>	Ja

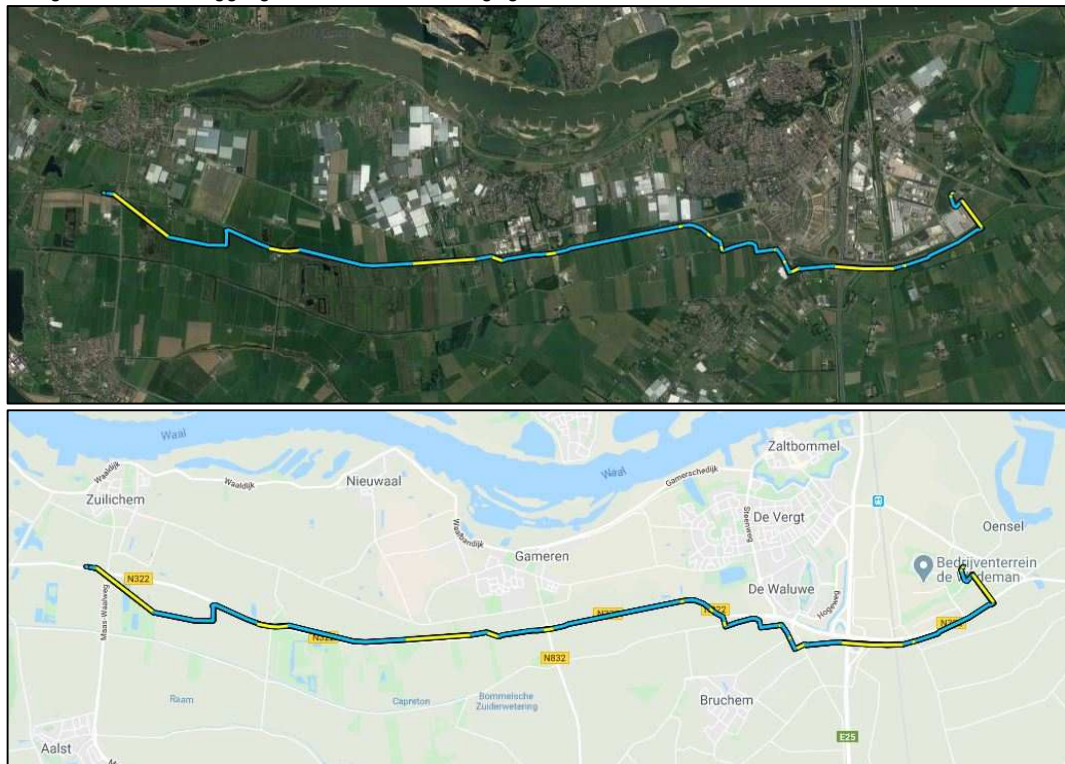
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Reddyn B.V. is voornemens om, in opdracht van Liander, tussen de stations Zaltbommel en Zuilichem een 150kV-kabelverbinding aan te leggen en om werkzaamheden uit te voeren op de stations Zaltbommel en Zuilichem. De werkzaamheden met betrekking tot het station Zaltbommel worden getoetst in een aparte rapportage (Antea Group, 2020b). Daarnaast is het voornemen om het station Zuilichem uit te breiden, welke ook in een aparte rapportage is getoetst (Antea Group, 2020a). Deze ontwikkeling is echter niet toegestaan binnen het bestemmingsplan Buitengebied Zaltbommel (vastgesteld d.d. 17 september 2014) en het bestemmingsplan buitengebied Maasdriel herziening 2016.

Ruimtelijke plannen, zoals een bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties.

In Figuur 1.1 is de ligging van het tracé weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het tracé. HDD boringen zijn in geel weergegeven en open ontgravingen in blauw.

1.2 Planvoornemen

Reddyn B.V. is voornemens om, in opdracht van Liander, een dubbel 150kV-kabelcircuit bestaande uit zes afzonderlijke kabels aan te leggen tussen de stations Zaltbommel en Zuilichem. De aan te leggen kabelverbinding over een lengte van 12 km wordt dubbel (2 circuits) uitgevoerd. Een circuit bestaat uit 3 kabels (3 fasen) die doorgaans op een diepte van circa 1,80 m-mv in agrarisch gebied en op een diepte van 1,20 m-maaiveld in stedelijk gebied worden gelegd. De totale sleufbreedte bij twee circuits gaat bij open ontgraving circa 7 à 8 meter bedragen (exclusief werkstrook).

Het leidingtracé is gesitueerd tussen het regelstation Zuilichem westelijk van het tracé en het onderstation Zaltbommel oostelijk van het tracé. De aan te leggen 150 kV kabelverbinding wordt grotendeels in open ontgraving aangelegd. Waar de watergangen worden gekruist worden zinkers aangebracht. Daarnaast zijn er een aantal kruisingen voorzien, die worden uitgevoerd middels een horizontaal gestuurde (HDD) boring. De lengte van het tracé is circa 12 kilometer en ligt voornamelijk in het agrarisch land parallel grenzend aan de N322. Langs het leidingtracé worden werkstroken gecreëerd en op enkele locaties zijn toegangswegen gepland (zie figuur 1.2).

Figuur 1.2. Ligging van het tracé. HDD boringen zijn in groen weergegeven, open ontgravingen in rood en toegangswegen in zwart (bron: Esri)

Daarnaast is de initiatiefnemer voornemens om in drie fases station Zaltbommel uit te breiden. In fase 1 zal een nieuwe 150/20kV transformator gebouwd worden (Trafo 7), vervolgens in fase 2 worden twee bestaande 150/10kV transformatoren (Trafo's 1 en 2) verwijderd en worden aan de noordkant van het bestaande station een 20kV installatiegebouw en drie 150/20kV transformatoren gebouwd. Alle bomen en struiken op dit gedeelte van het perceel zullen allemaal gekapt/verwijderd worden. In fase 3 zal trafo 7 worden verwijderd. De werkzaamheden met betrekking tot station Zaltbommel worden in een afzonderlijke rapportage getoetst (Antea Group, 2020b).

Verder is de initiatiefnemer voornemens om het huidige 20/10kV verdeelstation aan de Mertstraat 1035T in Zuilichem uit te breiden naar een 150/20kV onderstation. Het verdeelstation Zuilichem valt onder de werkingssfeer van het bestemmingsplan Buitengebied Zaltbommel (vastgesteld d.d. 17 september 2014). De werkzaamheden met betrekking tot station Zuilichem zijn in een afzonderlijke rapportage getoetst (Antea Group, 2020a).

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 bevat de boominventarisatie
- Hoofdstuk 6 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN. Daarnaast zijn de resultaten van de aanvullende nestinspecties in dit hoofdstuk opgenomen.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 5 aanwezig zijn in het plangebied.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B(1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Gelderland bevoegd gezag. In de provincie Gelderland zijn in tegenstelling tot de landelijke vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)), de bunzing, hermelijn en wezel niet vrijgesteld. Voor deze soorten dient bij een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 gewerkt te worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode of dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de provincie geldt voor de overige landelijk vrijgestelde soorten, ook een vrijstelling. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Provinciale gebiedenbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In de provincie Gelderland heet het NNN het Gelders Natuurnetwerk (GNN). In de Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018) zijn regels voor het NNN opgenomen. In Artikel 2.39 zijn regels opgenomen voor het GNN. Voor de natuurgebieden die behoren tot het GNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het 'nee, tenzij'-principe betekent in de provincie Gelderland dat in het GNN nieuwe bestemmingen anders dan natuur niet mogelijk zijn als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. De overblijvende effecten moeten in de provincie Gelderland gelijkwaardig worden gecompenseerd in overeenstemming met bijlage 8 Gelijkwaardige natuurbeheertypen (Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018)). De mogelijkheden voor compensatie staan in de artikelen 2.43-2.46 uiteengezet. Afwijkend van het bovenstaande geldt in het GNN dat de volgende gebieden met de natuurbeheertypen niet anders bestemd mogen worden: bron, gemaaid rietland, hoogveen, trilveen en zwak gebufferd ven (Artikel 2.39, lid 2). In Artikel 2.40, van de Geconsolideerde Omgevingsverordening zijn regels opgenomen voor gronden die geheel omsloten worden door het Gelders natuurnetwerk. Voor deze gronden zijn tevens niet alle activiteiten/bestemmingen zonder meer mogelijk.

Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het GNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op GNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet gecompenseerd te worden.

2.3.3 Groene Ontwikkelingszone

In de provincie Gelderland zijn een aantal gebieden aangewezen als Groene ontwikkelingszone (GO). Een GO-gebied betreft een gebied met een andere bestemming dan natuur dat ruimtelijk is vervlochten met het Gelders natuurnetwerk, waaronder weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. Binnen deze gebieden geldt dat zowel bij nieuwvestiging als bij een grootschalige uitbreiding er, naast een goede landschappelijk inpassing, sprake moet zijn van een per saldo substantiële versterking van de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone. In de Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018) zijn in Artikel 2.52 regels opgenomen voor de omgang met gebieden die aangewezen zijn als Groene ontwikkelzone.

Voorop staat dat de kernkwaliteiten van de GO-gebieden niet aangetast mogen worden. Is dit toch het geval dan kan onder bepaalde voorwaarden (inclusief compensatie, groot belang etc.) een ontwikkeling mogelijk gemaakt worden (zie ook paragraaf 2.6.3 van de Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018)).

In Artikel 2.54 zijn regels opgenomen die betrekking hebben op de kap en compensatie van in de Wnb-beschermde houtopstanden binnen Groene Ontwikkelingszones. Een dergelijke kap is alleen mogelijk als wordt voorzien in een extra compensatie voor het areaal bos dat verloren gaat. In het artikel worden voorwaarden aan de compensatie uiteengezet.

2.3.4 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m².

Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2015-2020 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 17 maart 2020 is vanaf circa 09:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij lichtbewolkt weer met een temperatuur tussen de circa 8 en 13 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen. Op 15 en 30 juni 2020 zijn aanvullende nestinspecties uitgevoerd. Aanvullend is op 25-01-2021 de Bommelsekade bezocht waarbij het ooievaarsnest is bekeken en zijn op 18-03-2021 en 15-04-2021 de potentiële jaarrond beschermde nesten inclusief het ooievaarsnest geïnspecteerd.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureau studie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het tracé ligt tussen Zuilichem en Zaltbommel in de Provincie Gelderland. Het tracé loopt voornamelijk door agrarisch gebied en volgt hoofdzakelijk de N322. Het tracé doorkruist diverse wegen en watergangen, agrarische gebieden en groenelementen.

Het tracé loopt grotendeels door intensief agrarisch grasland. De percelen hebben zeer beperkte variatie in vegetatie qua soorten en structuur. Op de percelen is geen ruigte aanwezig en de watergangen hebben een relatief steile oever, nauwelijks watervegetatie (lokaal holpijp) en naast gras nauwelijks tot geen oevervegetatie. Desondanks zijn lokaal en incidenteel soorten als haas (3 exemplaren), een torenvalk en een witgatje (slootkant) waargenomen.

Door het karakter van het plangebied, met name door het intensieve landbouwgebruik van de percelen en het gebrek aan variatie in vegetatie, worden geen beschermde reptielen, vlinders, libellen en overige soortgroepen verwacht. Ook de aanwezigheid van beschermde vissoorten en amfibieën wordt onwaarschijnlijk geacht, vanwege de ligging en kwaliteit van de watergangen en het gebrek aan water- en oevervegetatie.

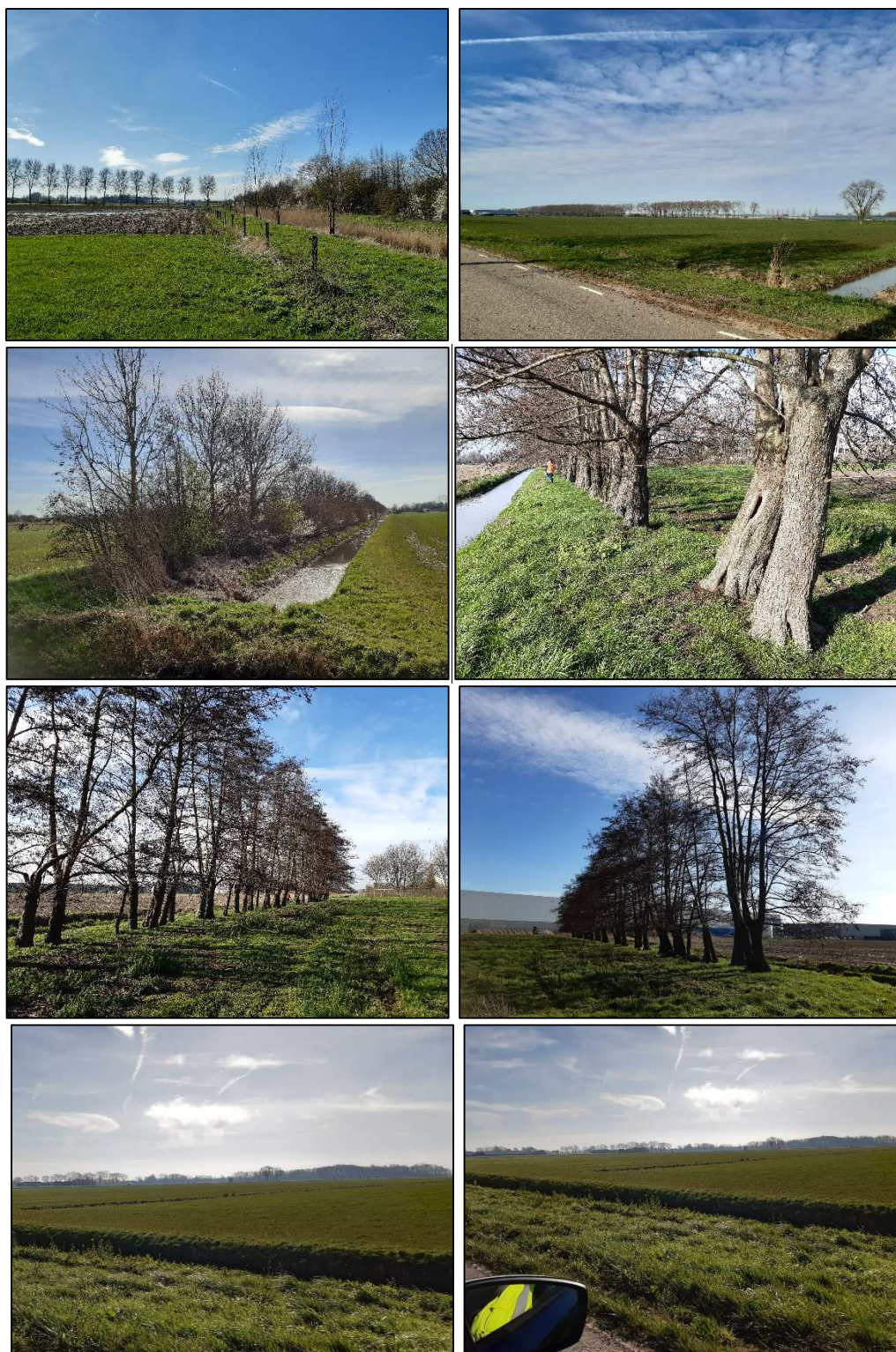
Er zijn tijdens het veldbezoek vier locaties waargenomen waar een (mogelijk) jaarrond beschermd vogelnest aanwezig is. Eén in de houtopstanden ten zuiden van de Middelsteeg en één in de houtopstanden ten zuiden van de N322 oostelijk van de Veilingweg, één langs Veilingweg en één in een houtsingel op het onderstation Zaltbommel. Verder is een ooievaarsnest in de buurt van het station Zaltbommel waargenomen, waaraan ten tijde van het veldbezoek door twee ooievaars werd gebouwd.

De locaties van de (potentieel) jaarrond beschermde nesten is weergegeven in Bijlage 2.

Langs het tracé is buiten de stationslocaties geen bebouwing aanwezig, waardoor aanwezigheid van aan bebouwing gebonden soorten zoals huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen kan worden uitgesloten.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2015-2020).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Havik	X		
	Huisemus	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Bunzing			X
	Vleermuizen**		X	
	Waterspitsmuis			X
	Wezel			X
Amfibieën	Heikikker		X	
	Kamsalamander		X	
	Poelkikker		X	
	Rugstreeppad		X	
Vissen	Grote modderkruiper			X
	Noordzeehouting		X	
Insecten - Libellen	Rivierrombout		X	
Planten	Schubzegge			X
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen			
Reptielen	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: baardvleermuis/Brandts vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd.

Langs het tracé is op drie plaatsen een nest aangetroffen dat waarschijnlijk een jaarrond beschermd nest betreft. Daarnaast is er in de buurt van het station Zaltbommel een ooievaarspaar waargenomen dat bezig was met het bouwen van een nest (zie Bijlage 2 voor een overzicht van de locaties). In paragraaf 6.2.1 worden de bevindingen van de latere nestinspecties beschreven.

Figuur 4.2. (mogelijke) jaarrond beschermde vogelnesten in de buurt van het tracé.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Naast soorten met een jaarrond beschermd nest zijn er 'categorie 5-vogelsoorten' waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

De vegetatie binnen het plangebied biedt mogelijk geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Op de meeste locaties zijn geen ruigtes en bomen aanwezig en wordt de kans op algemene vogelsoorten kleiner geacht. Aanwezigheid van algemene vogelsoorten kan derhalve niet volledig worden uitgesloten.

Zoogdieren

Vleermuizen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Op de locaties van de open ontgravingen zijn geen bomen aanwezig welke mogelijk geschikt zouden kunnen zijn voor boombewonende vleermuizen. Daarnaast is er geen bebouwing aanwezig in de nabijheid van het tracé. Zodoende zijn er geen ruimtes, kieren en betimmeringen aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen of die vleermuizen toegang bieden tot het gebouw. Door deze aspecten zijn vleermuizen op basis van (veld)ervaring en kennis van de geschiktheid van de elementen voor vleermuizen, uit te sluiten van het plangebied.

De enige locatie binnen het traject Zuilichem – Zaltbommel waar bebouwing aanwezig is, betreft Stationslocatie Zuilichem. Voor de werkzaamheden aan deze locatie is een apart beoordelingsdocument opgesteld (Antea Group, 2020).

Overige zoogdieren

Op basis van het karakter van het gebied en specifiek de watergangen en bijbehorende water- en oevervegetatie wordt de aanwezigheid van de bever uitgesloten en wordt aanwezigheid van de waterspitsmuis dermate onwaarschijnlijk geacht dat deze ook wordt uitgesloten. De houtopstanden en ruigte ten zuiden van de Middelsteeg biedt potentieel geschikt biotoop voor de bunzing en wezel.

Gevolgen van het plan op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Amfibieën en vissen

De karakteristieken van het plangebied maken de aanwezigheid van beschermde soorten amfibieën (heikikker, poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad) en de grote modderkruiper onwaarschijnlijk, maar kan niet volledig worden uitgesloten. Aanwezigheid van de noordzeehouting wordt uitgesloten.

Gevolgen van het plan op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

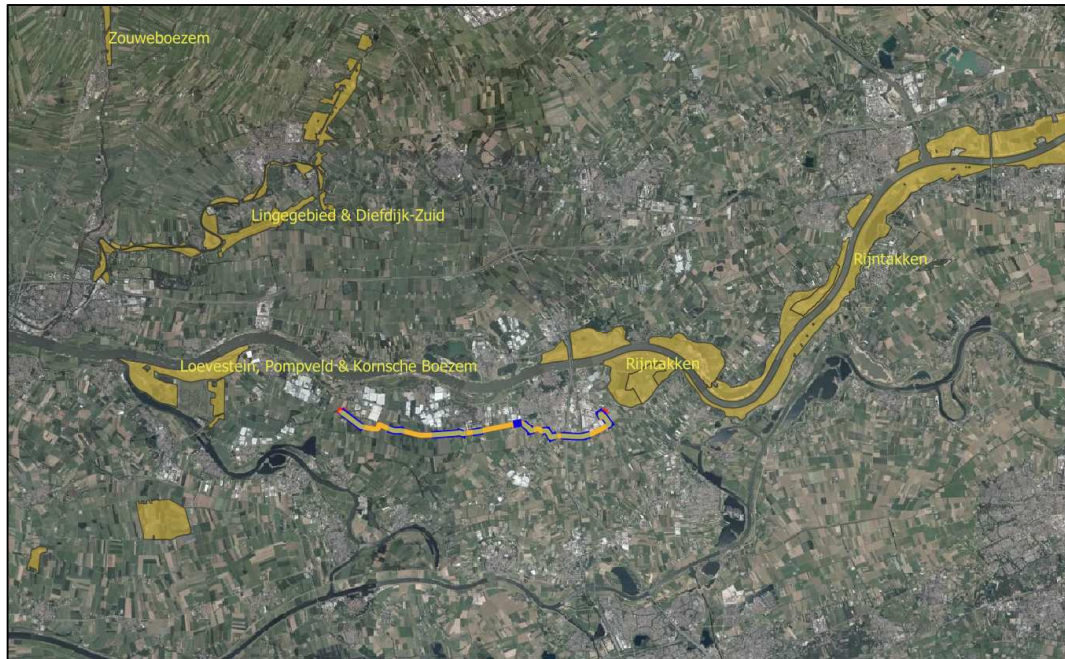
Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogels met een jaarrond beschermd nest (JRB)	Artikel 3.1	Aangetoond	Langs het tracé zijn op vier locaties nesten waargenomen welke (waarschijnlijk) toebehoren aan vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest.
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Mogelijk	Langs het tracé is potentieel geschikt broedbiotoop aanwezig.
Amfibieën (heikikker, poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad)	Artikel 3.5	Onwaarschijnlijk	Er zijn watergangen aanwezig langs het tracé waar in combinatie met de omgeving mogelijk amfibieën aanwezig zouden kunnen zijn.
Vissen (grote modderkruiper)	Artikel 3.10	Onwaarschijnlijk	Er zijn watergangen aanwezig langs het tracé.

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Het tracé loopt niet door Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op circa 800 meter afstand ten oosten van het tracé. 'Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem' ligt op circa 4,4 km ten westen van het tracé. Het Natura 2000-gebied 'Lingegebied en Diefdijk-Zuid' ligt op circa 7,7 ten noorden van het tracé.

Gezien de afstand van het tracé tot omliggende Natura 2000-gebieden (kortste afstand is 800 m) en de gebiedskenmerken en diverse landschapselementen kunnen negatieve effecten als geluid-, licht- en optische verstoring als gevolg van de werkzaamheden worden uitgesloten. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen als gevolg van verzuring en vermesting door stikstof uitstoot kunnen niet worden uitgesloten.

Figuur 4.3: Ligging van het tracé ten opzichte van in de buurt gelegen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op circa 800 meter afstand van het tracé. 'Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem' ligt op circa 4,4 km afstand van het tracé. Het Natura 2000-gebied 'Lingebied en Diefdijk-Zuid' ligt op circa 7,7 km afstand van het tracé.

Rijntakken (circa 800 meter afstand van het tracé)

Binnen het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' zijn vier deelgebieden te onderscheiden, welke zijn de: Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Neder-Rijn, Gelderse Poort en (Uiterwaarden) Waal. Het gedeelte Uiterwaarden Waal omvat het winterbed van de Waal met daarin de uiterwaarden van Nijmegen tot aan Zaltbommel. Het gebied Rijntakken en met name het gedeelte Uiterwaarden Waal zijn zeer dynamisch. Het gedeelte Uiterwaarden Waal is de meest dynamische Rijntak welke twee-derde deel van de Rijnafvoer voor haar rekening neemt. Habitattypen van dit Natura 2000-gebied zijn onder andere ruigten en zomen glanshaver- en vossenstaarthooilanden, droge hardhoutoibossen, slikkige rivieroeveren, meren met krabbenscheer en fonteinkruiden en beken en rivieren met waterplanten. Prioritaire habitattypen zijn vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen, essen-iepenbossen en beekbegeleidende bossen) en stroomdalgraslanden. Dit laatste type is zeer gevoelig voor stikstofdepositie.

Habitatsoorten voor dit gebied zijn onder andere de bever, meervleermuis, rivierdonderpad, zeeprik, grote- en kleine modderkruiper, bittervoorn en kamsalamander. Daarnaast is het gebied aangewezen voor broedvogelsoorten zoals de watersnip, blauwborst, ijsvogel en oeverzwaluw en niet-broedvogelsoorten zoals de goudplevier, wilde zwaan, wintertaling, grutto, tureluur en kievit. Van de habitatsoorten zijn de kamsalamander, dodaars, grutto, ijsvogel, kempfaan, oeverzwaluw, pijlstaart, roerdomp, watersnip, woudaapje en zwarte stern zeer gevoelig voor stikstofdepositie (www.synbiosys.alterra.nl).

Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem (circa 4,4 kilometer afstand van het tracé)

Het Natura 2000-gebied Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem wordt gekenmerkt door de rijke visfauna. Het gebied bestaat uit drie delen, namelijk: Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem. Bij zowel Pompveld als Kornsche Boezem wordt oppervlaktewater van de omliggende polders ingelaten, nadat dit gefilterd is. Dit wordt gedaan omdat door inklinking de polders lager kwamen te liggen dan de natuurgebieden waardoor er wegzijging van het water uit de natuurgebieden plaatsvindt. Prioritaire habitattypen van dit gebied zijn: stroomdalgraslanden en

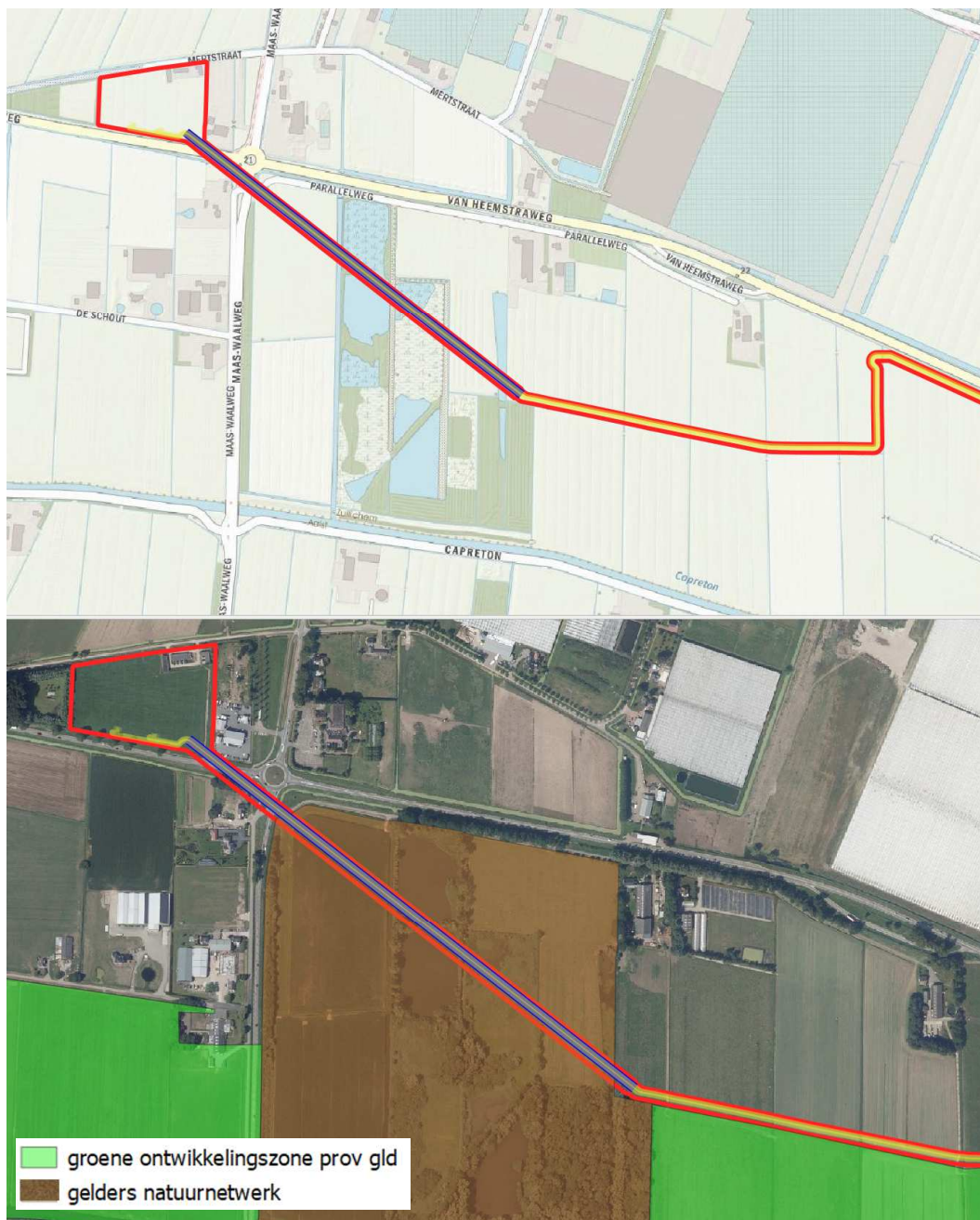
vochtige alluviale bossen. Met name stroomdalgraslanden zijn (zeer) gevoelig voor stikstofdepositie. Andere habitattypen in het gebied zijn: meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, slikkige rivieroever, ruigten en zomen en glanshaver- en vossenstaarthooilanden. Van alle habitattypen in het gebied is alleen het type slikkige rivieroever ongevoelig voor stikstofdepositie (www.synbiosys.alterra.nl). Habitatsoorten in het gebied zijn de: bever, bittervoorn, grote- en kleine modderkruiper, kamsalamander en rivierdonderpad (www.synbiosys.alterra.nl).

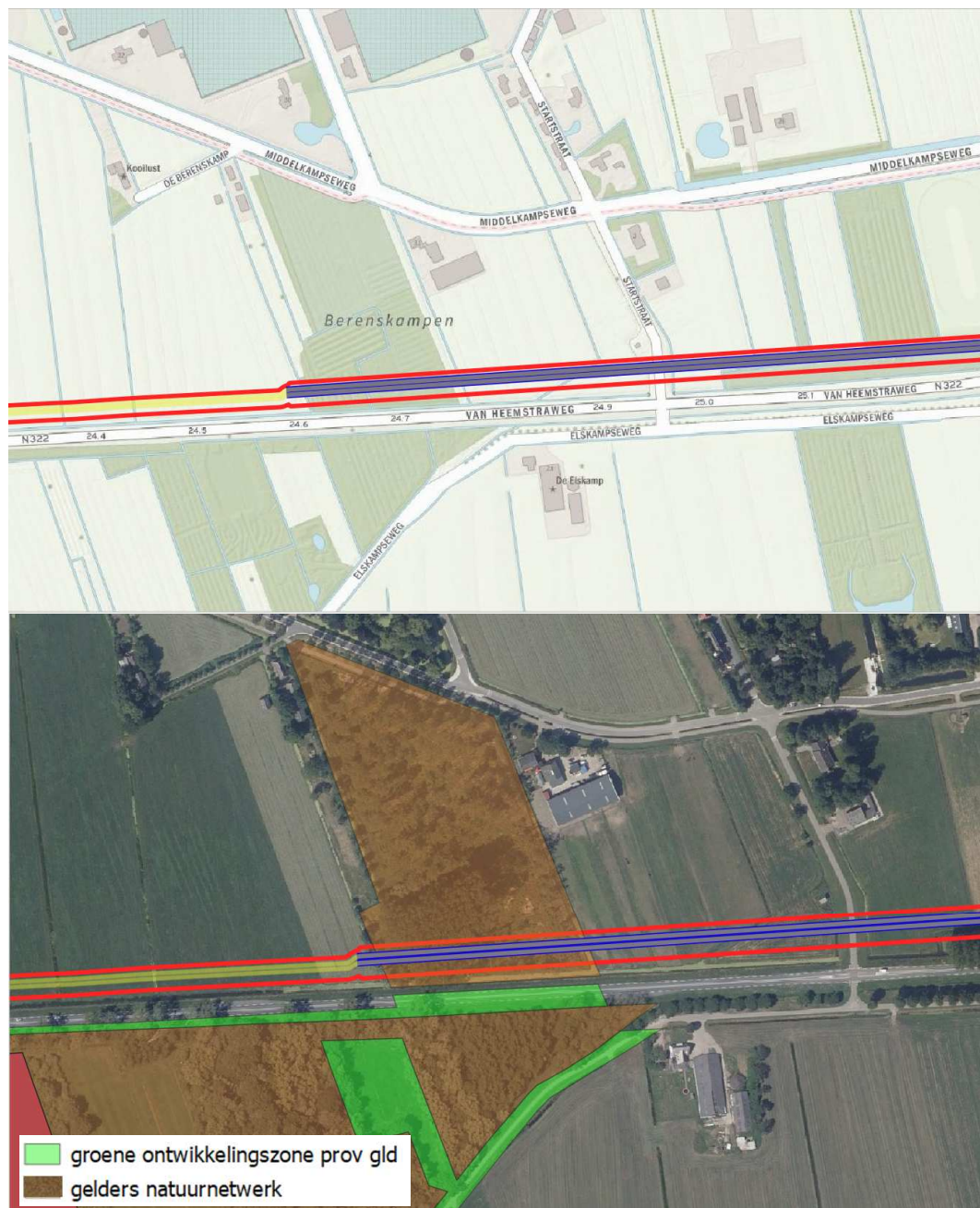
Lingegebied en Diefdijk-Zuid (circa 7,7 kilometer afstand van het tracé)

Het Lingegebied en Diefdijk-Zuid wordt gekenmerkt door de natuurwaarden van het gebied die met name gekoppeld zijn aan de door menselijk ingrijpen ontstane terreingedeelten. Zo zijn er belangrijke grienden, kleine elzenbroekbosjes, moerasruigten, grotezeggenmoerassen en diverse typen water- en verlandingsvegetatie aanwezig. Daarnaast zijn er ook percelen waar nat, bloemrijk schraalland aanwezig is. Ook zijn er diverse graslandpercelen in verschrallingsbeheer. Habitattypen van dit Natura 2000-gebied zijn meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, ruigten en zomen (moerasspirea), glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver; grote vossenstaart), kalkmoerassen en vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen; essen-iepenbossen en beekbegeleidende bossen). De drie typen vochtige alluviale bossen behoren tot de prioritaire habitattypen van dit gebied. Alle bovenstaande habitattypen zijn gevoelig voor stikstofdepositie; de kalkmoerassen zijn zeer gevoelig. Habitatsoorten zijn de bever, bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper en kamsalamander. Het gebied is ook belangrijk voor een kolonie purperreigers en een kolonie blauwe reigers (www.synbiosys.alterra.nl).

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het tracé doorkruist op enkele plaatsen het NNN (Antea Group, 2019). Figuur 4.4 geeft weer op welke plaatsen het tracé het NNN doorkruist en of het tracé door middel van een HDD boring of een open ontgraving wordt aangelegd.

Figuur 4.4: Ligging van het tracé ten opzichte van het NNN weergegeven met behulp van een topografische kaart. Deze gedeelten van het tracé zullen door middel van een HDD boring worden aangelegd (Bron: PDOK in QGIS).

4.3.3 Overige beleidsmatig aangeduide gebieden met natuurwaarden

In de nabije omgeving bevinden zich enkele weidevogelgebieden. Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied ligt op ongeveer 600 meter zuidoostelijk van het tracé, de andere twee op circa 3,5 kilometer en 6 kilometer afstand.

5 Boominventarisatie

5.1 Inleiding

In het plangebied zijn diverse houtopstanden aanwezig. Op de meeste locaties worden de houtopstanden in het kabeltracé gekruist door middel van een gestuurde boring, zodat er geen sprake is van aantasting van de betreffende houtopstand. Deze locaties blijven in voorliggende rapportage dan ook buiten beschouwing.

Op een tweetal locaties is wel sprake van een raakvlak met houtopstanden, namelijk:

- Locatie ten zuiden van de Middelsteeg;
- Locatie station Zaltbommel.

5.2 Locatie Middelsteeg

Nabij de open ontgraving ten zuiden van de Middelsteeg wordt het noordelijk uiteinde van een houtsingel aangetast.

De houtsingel bestaat uit een bomenrij met een onderlinge plantafstand tussen de bomen van circa 12 meter, en een ondergroei van struweelsoorten als hazelaar, sleedoorn, gewone vlier en zwarte els. De kenmerken van de bomen zijn opgenomen in tabel 5.1. Een situatietekening is weergegeven in Figuur 5.1.

De oppervlakte van de houtopstand bedraagt > 1.000m², en valt daarmee onder de beschermde houtopstanden van de Wet natuurbescherming.

Tabel 5.1 Boomkenmerken houtopstand locatie Middelsteeg

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
1	144921	422993	Gewone es	16	3-5	4	Goed	>20 jaar
2	144923	422983	Inlandse eik	23	3-5	4	Goed	>20 jaar
3	144924	422970	Inlandse eik	26	3-5	4	Goed	>20 jaar

Figuur 5.1 Situatie houtopstand nabij open ontgraving locatie Middelsteeg.

5.3 Locatie station Zaltbommel

Langs de westrand van het perceel van het onderstation is een elzensingel aanwezig van circa 90 meter lengte. Het betreft een singel van zwarte elzen, die in het verleden als knotboom zijn beheerd.

Het kabeltracé loopt op dit perceel langs de zuidwestrand. Het streven is dat de bomenrij wordt behouden, en dat de kabels buiten de bomenrij worden geplaatst. Het is wel van belang dat bij de aanleg van het kabeltracé voldoende afstand wordt gehouden tot de bomenrij. Enerzijds is van belang dat schade aan de beworteling wordt voorkomen; daarnaast moet worden voorkomen dat na afloop wortels van de bomen tot in het kabeltracé gaan groeien.

De kenmerken van de bomen zijn opgenomen in tabel 4.2. Een situatietekening is weergegeven in Figuur 5.2.

Tabel 5.2 Boomkenmerken houtopstand nabij station Zaltbommel

Boomnummer	Aantal	boomsoort	diameterklassen					Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
			10-20	20-30	30-40	40-50	>50				
Bomenrij 53 knot-elzen	53	Zwarte els	1	10	32	7	4	13	8	Redelijk / Matig	>10
Beginpunt bomenrij (Z): 147439; 423424											
Eindpunt bomenrij (N): 147410; 423515											

Figuur 5.2: Situatie houtopstand nabij station Zaltbommel.

De oppervlakte van de houtopstand bedraagt $> 1.000\text{m}^2$, en valt daarmee onder de beschermde houtopstanden van de Wet natuurbescherming.

6 Toetsing

In [paragraaf 6.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 6.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 6.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

6.1 Effectbepaling plan

Het tracé zal worden aangelegd door middel van HDD boringen, zinkers en open ontgravingen. Uitgangspunt is dat op locaties waar het tracé in open ontgraving wordt aangelegd de vegetatie permanent zal worden verwijderd binnen de ZRO strook. Op locaties waar open ontgravingen op de werkstrook (van circa 25 à 30 meter breed) plaatsvinden is het uitgangspunt dat diepwortelende vegetatie zoals bomen na uitvoering niet mag terugkomen. Op plekken waar HDD boringen worden toegepast is het uitgangspunt dat dit geen effect heeft op de vegetatie erboven. Op locaties waar het tracé watergangen doorkruist zullen zinkers aangelegd worden. Bij de aanleg van het tracé door watergangen kan niet worden uitgesloten dat de watergangen tijdelijk gedeeltelijk droogvallen. Toegangswegen en werkwegen zijn in de voorliggende toetsing eveneens meegenomen.

Uitgangspunt bij de werkzaamheden aan het station Zaltbommel is dat hier enkel de kabels zullen worden aangesloten en dat hier geen werkzaamheden aan de bebouwing zullen plaatsvinden, noch dat er vegetatie verwijderd zal worden.

De werkzaamheden aan het station Zuilichem omvatten onder andere het rooien van de aanwezige vegetatie, en mogelijk ook werkzaamheden aan de bebouwing. Deze zijn in een aparte memo beschreven en getoetst (Antea Group, 2020a). Ook voor de werkzaamheden aan station Zaltbommel wordt een aparte rapportage opgesteld (Antea Group, 2020b).

6.2 Toetsing effect op beschermde soorten

6.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie bijlage 1).

Langs het tracé zijn vier (mogelijk) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De locaties van deze nesten zullen behouden blijven, maar liggen binnen de verstoringsafstand (50 à 75m¹) van de werkzaamheden:

- Het ooievaarsnest in de buurt van het station Zaltbommel was ten tijde van het eerste veldbezoek in aanbouw. Het nest kan in deze fase worden beschouwd als 'in-gebruik', en daarmee als 'jaarrond beschermd nest';

¹ Verstoringsafstand voor de buizerd (als representatief voorbeeld) bij ruimtelijke inrichtingsprojecten is minimaal 75 meter; bij bestendig beheer of gebruik is de verstoringsafstand 50 meter (Kennisdokument Buizerd (BIJ12, 2017))

- De locaties van de andere drie nesten liggen ook binnen de verstoringsafstand van het tracé. Van deze nesten is niet bekend welke soort er broedt, zodat niet met zekerheid kan worden gesteld dat het een jaarrond beschermd nest betreft.

Te allen tijde moet worden voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot verstoring van een jaarrond beschermd nest dat in gebruik is. Daarvoor liggen de volgende opties voor:

1. Door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli^[1]) kunnen effecten op deze jaarrond beschermde nesten worden voorkomen. Onder deze voorwaarde zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming aan de orde.
2. Indien het niet mogelijk is om buiten de broedtijd om te werken en de werkzaamheden met een reële kans zullen leiden tot verstoring van het mogelijk jaarrond beschermd nest, dient allereerst te worden vastgesteld of het nest daadwerkelijk in gebruik is, en om welke vogelsoort het gaat.
3. Nadat de vogelsoort is vastgesteld, moet ervoor worden gezorgd dat de soort in het betreffende jaar van uitvoering over een alternatieve nestgelegenheid kan beschikken. Deze moet buiten de verstoringszone liggen. Voor de verstoring van het nest dient een ontheffing Wnb te worden aangevraagd. Na afronding van de werkzaamheden kan het oorspronkelijke nest weer in gebruik worden genomen.
4. Voor het mogen verstoren van een jaarrond beschermd nest is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist. In deze ontheffingsaanvraag moet worden voldaan aan tenminste één van de geldende ontheffingsgronden zoals vermeld in artikel 3.1 Wnb. Deze kan worden verleend indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - o Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - o Werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding
 - o Opsomming van:
 - volksgezondheid en openbare veiligheid (in het belang van...)
 - veiligheid van luchtverkeer (in het belang van...)
 - ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij
 - ter bescherming van Flora en Fauna
 - voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt.

Door de initiatiefnemer is aangegeven dat de werkzaamheden naar verwachting binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Daarom is het, onder verwijzing naar het 2^e punt in bovenstaande opsomming, allereerst van belang om vast te stellen of het nest daadwerkelijk in gebruik is, en zo ja, door welke vogelsoort. Het vaststellen van het gebruik van de (mogelijk) jaarrond beschermde nesten dient plaats te vinden door een gerichte inventarisatie in het broedseizoen.

Om het gebruik vast te stellen moeten vier bezoeken worden gebracht in het broedseizoen. In het kader van het vaststellen van het gebruik van de (mogelijk) jaarrond beschermde nesten is op 15 en 30 juni 2020 reeds een bezoek gebracht. De resultaten hiervan zijn in de volgende paragraaf weergegeven.

^[1] Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

6.2.1.1 Nestinspecties

Bij de bezoeken op 15 en 30 juni 2020 zijn op en rond de nesten geen activiteiten vastgesteld van soorten waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten. De bezoeken waren relatief laat in het broedseizoen; ze geven daarom geen uitsluitel over het daadwerkelijk gebruik (of niet-gebruik) van het nest in de vroege voorjaarsperiode. Om zekerheid te krijgen over daadwerkelijk gebruik van de nesten dient daarom in het broedseizoen 2021 nog een aantal (tenminste twee) aanvullende bezoeken aan de nestlocaties te worden gebracht.

Nestlocaties nabij onderstation Zaltbommel

In de directe omgeving van het onderstation Zaltbommel is een aantal potentieel jaarrond beschermde nesten aanwezig (zie Figuur 6.1).

Figuur 6.1: Locatie mogelijk jaarrond beschermd nest (geel), ooievaarsnest (blauw) en algemeen vogelnest (zwart), in 2021 zijn er nog twee nesten waargenomen in de elzenrij (oranje en paars).

Met betrekking tot het nest van de ooievaar (blauwe ster in Figuur 6.1) is bij het eerste veldbezoek in 2020 geconstateerd dat de ooievaars op het nest zaten, zodat daarmee sprake was van een 'nest-in-aanbouw' en zodoende van een 'jaarrond beschermd nest'.

Het ooievaarsnest bevindt zich binnen de verstoringszone van de realisatiefase van het project. Het nest is in 2020 feitelijk niet gebruikt als voortplantingsnest, aangezien de ooievaars tijdens de later uitgevoerde bezoeken niet meer op het nest aanwezig waren en er geen jongen zijn aangetroffen. Naar verwachting is het nest in 2020 verkend door jonge vogels, en was de verwachting dat het nest in 2021 wel als voortplantingslocatie gebruikt zou gaan worden. Het gebruik van het nest in 2020 is geïnterpreteerd als een gebruiksvorm die neigt naar jaarronde bescherming. Daarom is voor de verwachte verstoring van het nest een ontheffingsprocedure gestart, inclusief verplaatsing van de nestlocatie (zie Figuur 6.1).

Bij de terreinbezoeken in 2021 (25-01, 18-03 en 15-04) is geen activiteit bij het ooievaarsnest waargenomen. In de omgeving van het onderstation is een ooievaar waargenomen (persoonlijke mededeling van de heer H. Los (dagelijks beheerder van het onderstation)).

Het nest in de bomenrij op de locatie van het onderstation Zaltbommel (gele ster in Figuur 6.1) lijkt verzakt te zijn en hier is ook geen activiteit waargenomen. In de elzenrij ten westen van het onderstation zijn twee nesten waargenomen, bij het zuidelijke nest (paarse ster) is geen activiteit waargenomen en het noordelijke nest (oranje ster) is in gebruik door een zwarte kraai. Ten tijde van de eerste twee bezoeken vonden er heiwerkzaamheden plaats ten westen van de elzenrij. Dat er geen activiteiten zijn waargenomen hangt hier vermoedelijk mee samen. Ook bij het derde bezoek werden er werkzaamheden uitgevoerd rondom het onderstation, maar werd niet geheid.

Figuur 6.2 Impressie plangebied en omgeving

Om effecten op de ooievaars te voorkomen is voorgesteld om een alternatief ooievaarsnest aan te bieden in de buurt van de huidige nestlocatie, maar buiten de verstoringszone van de werkzaamheden. Het aanbieden van een alternatieve nestlocatie is opgenomen in een ontheffingsprocedure.

Vanuit ecologisch perspectief wordt geadviseerd om de alternatieve locatie op zo kort mogelijke afstand van de huidige locatie te zoeken. De toekomstige alternatieve locatie moet gevrijwaard zijn van ontwikkelingen op korte termijn waarbij de betreffende gronden worden ingericht en in gebruik genomen als bedrijfsterrein. Bij dergelijke ontwikkelingen rond de beoogde locatie zal het ooievaarsnest immers vrijwel zeker niet in gebruik worden genomen. Na afloop van de werkzaamheden kan de huidige nestlocatie nabij het onderstation weer worden hersteld.

In Figuur 6.3 is een alternatieve nestlocatie weergegeven zoals die is voorgesteld in de ontheffingsprocedure.

Figuur 6.3 Geadviseerde locatie alternatief ooievaarsnest vanuit ecologisch perspectief (rood gearceerd)

Nestlocaties langs Veilingweg, Van Heemstraweg (N322) en Middelsteeg (zie Figuren in Bijlage 2)
 Het nest in de bomenrij langs de Veilingweg is gezien de vorm van het nest naar verwachting een eksternest. Bij dit nest is geen activiteit waargenomen. Ten zuiden van de N322 Van Heemstraweg ten oosten van de Veilingweg was een potentieel jaarrond beschermd nest waargenomen. Tijdens de terreinbezoeken in 2021 zijn zowel aan de noordzijde van de bosschage als aan de zuidzijde van de bosschage grotere nesten waargenomen (zie figuur 6.4). Het nest aan de noordzijde was verzakt en hier is geen activiteit waargenomen. Het nest aan de zuidzijde van de bosschage was in gebruik door een zwarte kraai. Rond het nest bij de Middelsteeg was activiteit van eksters waargenomen. Gezien de vorm van het nest betreft dit een eksternest.

Figuur 6.4. Impressie nesten in houtsingel langs Van Heemstraweg

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli²) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming aan de orde.

In het plangebied kunnen nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten, met name in opgaande vegetatie. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Tijdens de terreinbezoeken zijn meerdere nesten van algemene broedvogels waargenomen (zoals in de bosschage ten oosten van de Veilingweg en ten zuiden van de Van Heemstraweg (in gebruik door een houtduif), in de bomenrijen in de buurt van onderstation Zaltbommel en bij de Middelsteeg).

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

6.2.2 Zoogdieren

De houtopstand / houtsingel ten zuiden van de Middelsteeg vormt potentieel geschikt leefgebied voor de bunzing en wezel. Voor het tracé zal slechts een klein gedeelte van deze houtopstand worden verwijderd. Door buiten de kwetsbare periode van deze soorten voorafgaand aan het kappen van de bomen de vegetatie onder de bomen te verwijderen en hierbij in zuidelijke richting te werken, kunnen eventueel aanwezige individuen uitwijken. Kleine marters zijn het meest kwetsbaar in de kraamtijd, de periode van 15 maart tot 1 september (Bouwens, 2017). Het gedeelte dat wordt beïnvloed (circa 100 m²) betreft slechts een klein deel van de hele houtsingel, waardoor er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn. Met deze werkwijze vindt geen overtreding van verbodsbepalingen plaats en wordt tevens voldaan aan de zorgplicht.

Onder voorwaarde dat wordt gewerkt volgens bovenstaand advies kunnen negatieve effecten op genoemde soorten worden uitgesloten.

6.2.3 Amfibieën en vissen

Aanwezigheid van eerdergenoemde soorten amfibieën en de grote modderkruiper wordt onwaarschijnlijk geacht, gezien de aard van de biotopen in de agrarische percelen binnen het plangebied waar de open ontgravingen zijn voorzien. De in het NDFF geregistreerde waarnemingen van de soorten hebben betrekking op gebieden die behoren tot het NNN, waar sprake is van ruim beter geschikte biotopen voor deze soorten in vergelijking met het agrarisch gebied.

Eventuele effecten op algemene vissoorten in de watergangen kunnen worden voorkomen door de volgende maatregelen:

- bij het aanleggen van dammetjes in de sloten, de watergangen voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecooloog met behulp van een schepnet te laten bevissen en de, op de werklocatie aanwezige, vissen over te zetten naar delen waar geen werkzaamheden plaatsvinden;
- in één richting uit werken, zodat alle aanwezige vissen kunnen ontsnappen.

Met deze werkwijze vindt geen overtreding van verbodsbepalingen plaats en wordt tevens voldaan aan de zorgplicht.

6.3 Effecten op beschermde gebieden

6.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer afstand van het plangebied een Natura 2000-gebied ligt. Vanwege de afstand, de geringe omvang van de ontwikkeling in het plangebied en daardoor de afscherming worden geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht.

Effecten van verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. De effectbepaling van stikstofdepositie dient plaats te vinden op basis van een berekening met behulp van Aeries Calculator.

6.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Waar het tracé door NNN gaat wordt het tracé door middel van een HDD boring aangelegd, waarbij het uitgangspunt is dat deze methode geen effect heeft op de vegetatie erboven. Van directe aantasting van het NNN is dan ook geen sprake.

De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied, aangezien er geen wijzigingen optreden in de abiotische situatie die een effect op de omgeving zouden kunnen hebben. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

De aanwezigheid van beschermd NNN-gebied staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied ligt op circa 600 meter zuidoostelijk van het tracé, de andere twee op circa 3,5 kilometer en 6 kilometer afstand. Negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden in deze gebieden kunnen worden uitgesloten.

6.3.3 Effecten op beschermde houtopstanden

Locatie Middelsteeg

De houtopstand nabij open ontgraving Middelsteeg wordt over een lengte van circa 25 meter verwijderd. De totale oppervlakte te rooien houtopstand bedraagt circa 100 m², waaronder 3 bomen. In verband met de ondergronds aangebracht kabels mogen na afloop geen diepwortelende gewassen zoals bomen en struiken worden teruggeplant. De houtopstand valt onder de bescherming van de Wet natuurbescherming, aangezien de grootte van de totale houtopstand groter is dan de 10 are (1.000 m²). Voor het rooien van de houtopstand dient een kapmelding te worden ingediend bij de provincie. De gerooide oppervlakte van 100 m² moet worden gecompenseerd.

Locatie station Zaltbommel

De elzensingel langs de rand van het perceel wordt in principe door de werkzaamheden niet aangetast. Voor het behoud van de bomenrij is het van belang dat bij de graafwerkzaamheden voldoende afstand wordt gehouden tot de wortelzone van de bomen. Bij een afstand van circa 4 meter tot de stam is voldoende geborgd dat de wortels geen wezenlijke schade ondervinden van de werkzaamheden. Na afloop van de werkzaamheden mag het kabeltracé niet doorgroeibaar zijn voor eventuele nieuwe beworteling. Gezien de leeftijd van de bomen is de verwachting dat de boomwortels niet of hooguit beperkt in de breedte zullen uitgroeien. Ondanks deze beperkte groeiverwachting wordt bij de afwerking van het tracé aanbevolen om eventueel toch optredende ingroei van wortels te voorkomen door het aanbrengen van verticaal geplaatst wortelkerend doek tussen de bomenrij en de kabels.

7 Bronnen

Antea Group, 2019. Bureaustudie Ecologie *Aanleg 150 kV kabeltracé Zuilichem-Zaltbommel, toetsing Wet natuurbescherming en NNN*. 27 november 2019.

Antea Group, 2020a. Memo ecologische bevindingen Station Zuilichem. 24 maart 2020.

Antea Group, 2020b. Natuurtoets Station Zaltbommel. 2020.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Buizerd

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Rapport van de Zoogdiervereniging in opdracht van de provincie Noord-Brabant. 13 oktober 2017.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:

NDFF

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laativlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruiwend moerasscherm		griend, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Reptielen	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparelmoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
Libellen	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
Libellen	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel	Kevers	Vliegend hert
	Speerwaterjuffer		

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Bekierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

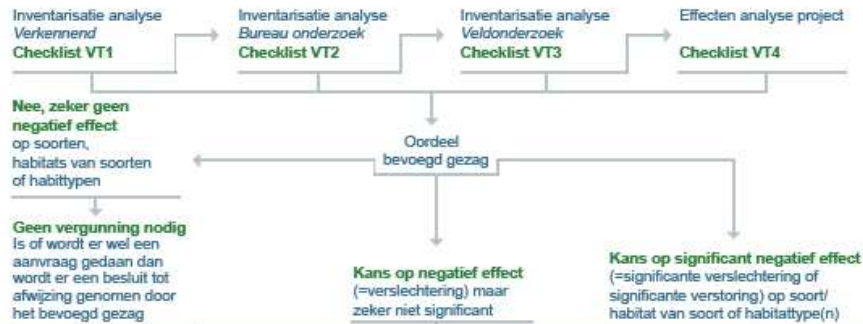
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

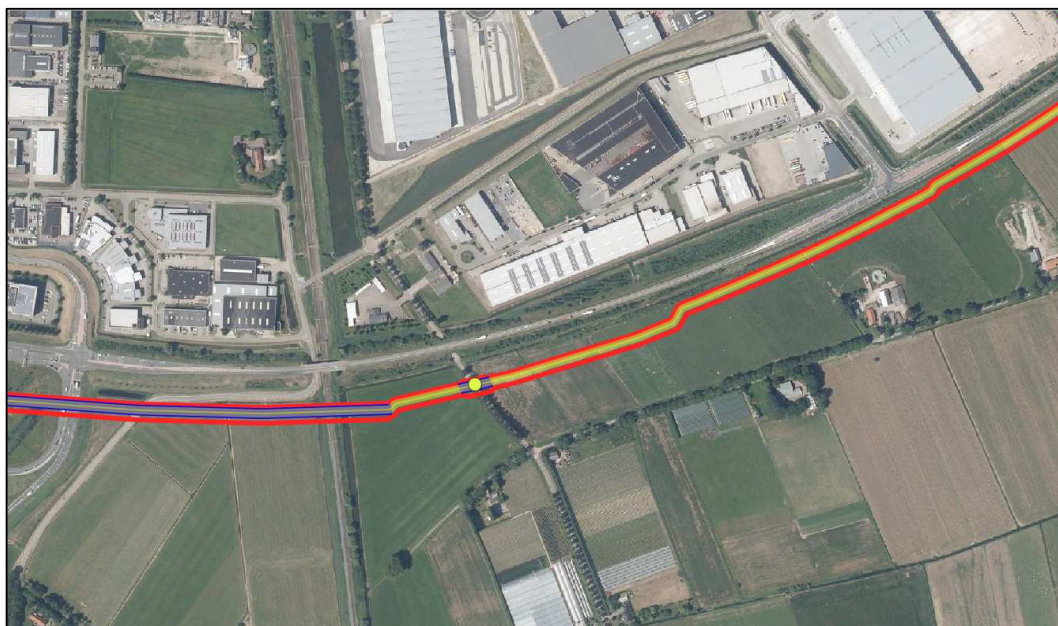

Bijlage 2 Locaties potentieel jaarrond beschermde nesten

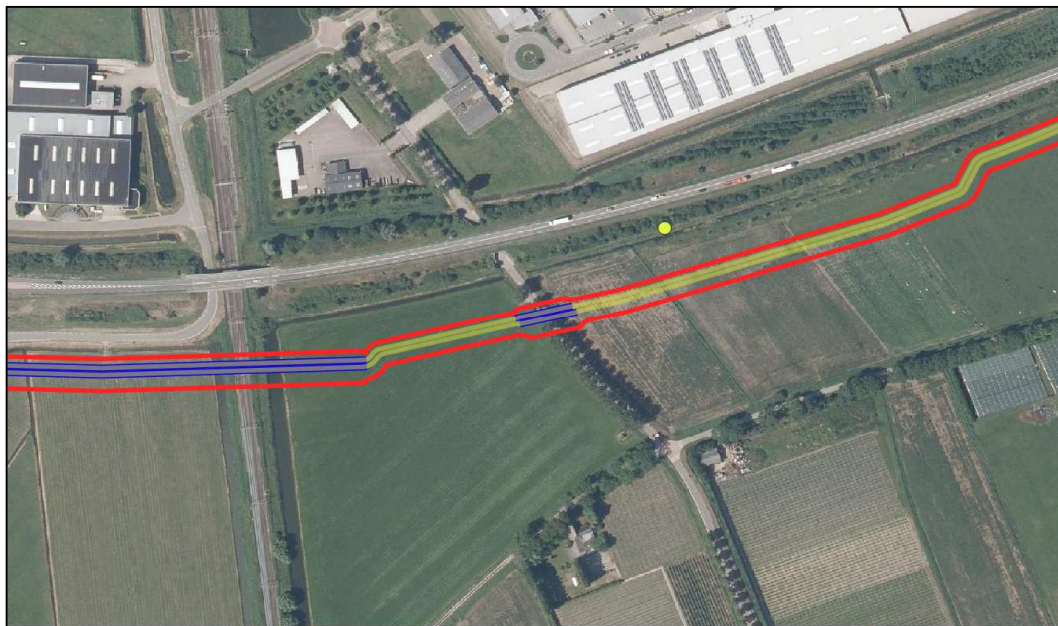
Bijlage 2 Locaties potentieel jaarrond beschermde nesten

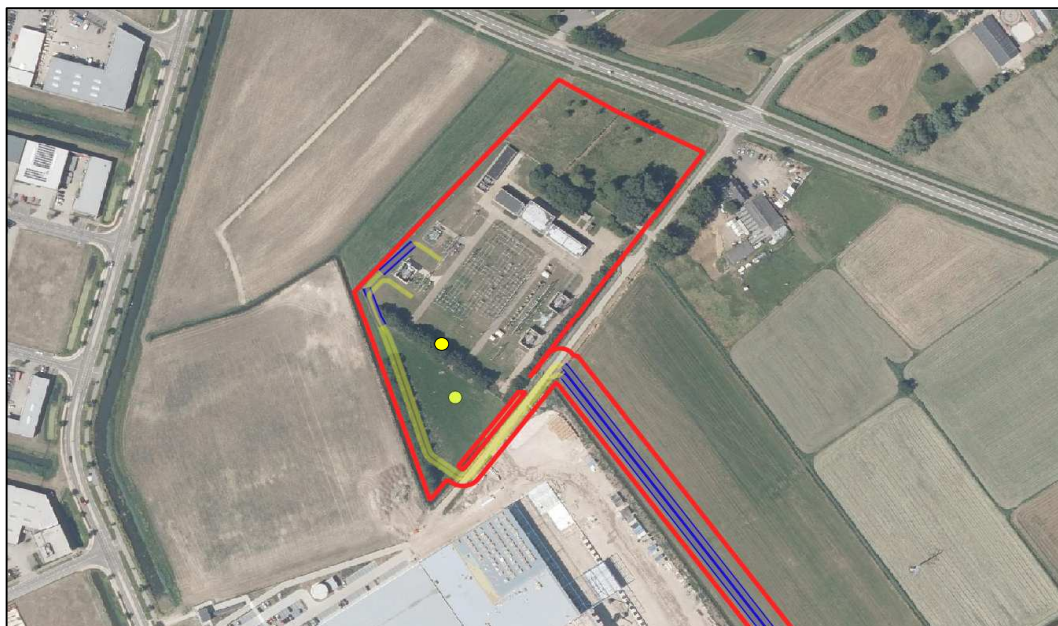
Locatie 1: Ten zuiden van de Middelsteeg

Locatie 2: Langs de Veilingweg

Locatie 3: Ten zuiden van de N322, oostelijk van de Veilingweg

Locatie 4: Mogelijk jaar rond beschermd nest in houtsingel op rand van onderstation Zaltbommel, en ooievaarsnest aan zuidelijke zijde van het station.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl